

**С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ
Ұлттық Медицина университеті**

**Жалпы хирургия, анестезиология және
реаниматология кафедрасы**

**Хирургиялық науқастардағы су –
электролиттік бұзылыстар және
инфузионды терапияның
принциптері**

Факультет: Жалпы медицина.

Курс:3

Топ:026-2

Орындаған: Мырзабаева Н.Н.

Қабылдаған:

ты 2009-2010 оқу жылы

жоспары :

- 1. Хирургиялық науқастардағы су – электролиттік бұзылыстар
- 2. Су – электролиттік бұзылыстардың клиникалық белгілері
- 3. Инфузионды терапия
  - а. Тарихи мәліметтер
  - б. Мақсаты мен міндеттері
  - в. Инфузионды терапия принциптері
- 4. Қолданылған әдебиеттер тізімі

Хирургиялық науқастардағы су – электролиттік бұзылыстар

Хирургияда операциядан кейінгі кезеңде орын алатын су – электролиттік бұзылыстар өте маңызды болып табылады.

Су – электролиттік бұзылыстар құрсақ қуысы ағзаларының жедел хирургиялық ауруларында, асқазан-ішек жолдарына операция жасағанда, күйікте, жыланкөзі бар ауыр созылмалы ауруларда көп мөлшерде сұйықтық жоғалтқанда кездеседі. Жоғалған сұйықтықтың жиналатын жері – ішек қуысы және аз мөлшерде құрсақ қуысы болып табылады.

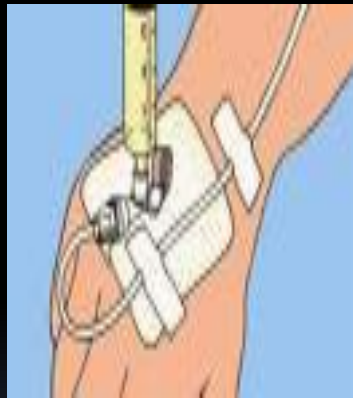
Су – электролиттік бұзылыстардың клиникалық белгілері

- ❖ Шөлдеу
- ❖ Қолтық асты және шап
аймақтарындағы құрғақтық
- ❖ Тіндер мен тері тургорының төмендеуі
- ❖ Көз алмаларының серпімділігі
- ❖ Сулы ісінулер
- ❖ Өкпеде ылғал сырылдардың пайда
болуы

Инфузионды терапия

■ Анықтамасы

Инфузионды терапия- әртүрлі ерітінділерді қанға енгізуге негізделген терапиялық әдіс. Организмнің патологиялық жоғалтуын түзету және оның алдын алу мақсатымен белгілі бір көлем мен концентрацияда қолданылады.

Инфузионды терапия

Тарихи мәліметтер

- XIX ғғ 30-ж басында Т. Latta «Lancet» журналында холера ауруын сода ерітіндісімен емдеу туралы мақала жариялады.
- 1881 ж. 10 шілдеде Landerer науқасқа «ас тұзының физиологиялық ерітіндісін» сәтті енгізді.
- 1915 жылы — алғашқы рет желатин негізіндегі коллоидты қан ауыстырушы ерітінді тәжірибеде қолданыс тапты (Hogan).

Инфузионды терапия

Тарихи мәліметтер

- 1944 жылы — алғаш декстран негізіндегі қан ауыстырушы ерітінділер табылды (Gronwall и Ingelman).
- 1962 жылы — гидроксидирленген крахмал ерітінділерін алғаш клиникада қолданды (Thompson, Britton и Walton).
- 1979 жылы — СССР-да қан ауыстырушы ерітінді табылды «Перфторан» (ГР. Граменицкий, ИЛ. Кунъянц, Ф. Ф. Белоярцев).

Инфузионды терапия принциптері:

- Ерітінділердің енгізілуі - патологиялық процесстің нейтрализациясына немесе оның әсерінің әлсіреуіне әкелу керек;
- Ерітінділердің енгізілуі - жанама әсер көрсетпеуі керек және науқастың жағдайын қиындатпау керек;
- Ерітінділердің енгізілуі - гомеостаздың қайтымсыз өзгерістерін алдын алу мақсатымен лабораториялық және инструментальды әдістермен бақылануы керек.

Инфузионды терапияда қолданылатын аппараттар

Инфузионды терапия

Мақсаты мен міндеттері

- Волюмокоррекция.
- Гемокоррекция.
- Инфузионды регидратация.
- Электролиттік балансты қалпына келтіру ҚСЖ(қышқылды-сілтілік жағдай).
- Активті инфузионды дезинтоксикация.
- Алмасулық-түзетулік инфузиялар (Обменно-коррегирующие инфузии).

Инфузионды терапия мақсатына жету үшін қойылатын шарттар:

- Қан тамырлар жүйесіне рационалды түсе алу (канюлирлеу, катетеризация немесе толықтай организмнің ішкі ортасына);
- Техникалық қамтамасыз етілуі- пассивті, гравитационды инфузионды жүйелер немесе активті – насос-инфузор көмегімен;
- Инфузионды ортаны таңдаудағы сәйкес клиникалық жағдайға байланысты медициналық және коммерциялық мүмкіндіктер;
- Клинико-лабораторных критерийлерді бақылау мүмкіндігі, ал күрделі жағдайда- мониторлық бақылау жүргізу (ол науқастың орталық гемодинамика жағдайын, микроциркуляция өзгерістерін бақылауға мүмкіндік береді).

Инфузионды терапия

Инфузионды терапия

- Мысалы: Ұзақ қысылу синдромында алғашқы дәрігерлік көмек көрсетуде инфузионды терапия жүргізіледі.
- Реополиглюкин-5%, глюкоза-4%, гидрокарбонат, жаңа мұздатылған плазма-500-700мл, 5-10% альбумин -200мл тағайындалады.

Көктамырға ерітінділер жіберуге арналған жүйе орналасқан штатив

Көктамырға ерітінділер жіберуге арналған катетер
(«көбелек» типті көктамырды катетеризациялауға
арналған)

Қолданылған әдебиеттер:

- Хирургические болезни Ю.А.Нестеренко Москва,1983
- Жалпы хирургия Қ.Д.Дұрманов А.,2006
- Новейший справочник необходимых знаний Москва, 2005
- Большая энциклопедия Эрудита Москва, 2004
- Источник WWW.biohum.ru
- Источник WWW.wikipedia.ru